

การบริหารต้นทุนและการประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวม
ของผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในตำบลท่าเสา
อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

Cost Management and Completely Production Value
Evaluation of Bamboo Products to Bring Permanent
Development to Tambol Thasao Aumphor Sai-Yok
Kanchanaburi

ขวัญนรี กล้าปราบโจร

การบริหารต้นทุนและการประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวม ของผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการพัฒนายั่งยืนในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

Cost Management and Completely Production Value Evaluation of Bamboo Products to Bring Permanent Development to Tambol Thasao Aumphor Sai-Yok Kanchanaburi

ขวัญนรี กล้าปราบโจร*

บทคัดย่อ

การบริหารต้นทุนและการประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการพัฒนายั่งยืนในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนการผลิต ต้นทุนการผลิต ประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวม ตลอดจนศึกษาปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิต และเสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์จากไม้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หน่อไม้บรรจุถุงพลาสติก เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และเชิงปริมาณ (Quantitative method)

ผลการวิจัย ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 37.69 บาทต่อใบ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงานมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 7.5 บาทต่อกิโลกรัม ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 190.55 บาทต่อปี๊บ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้บรรจุถุงพลาสติก มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 8.26 บาทต่อถุง มูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้า ทั้ง 4 ชนิด เท่ากับ 16,444,500 บาท/ปี ปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิต ผลิตภัณฑ์จากไม้ทั้ง 4 ชนิด เกิดจากต้นทุนการผลิตผันแปร โดยเฉพาะต้นทุนวัตถุดิบ ทางผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ โดยการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มปริมาณการผลิต

* คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Abstract

The objectives of the research were: to study the production costs; to problems of production cost management; to present the directions of production cost management; and to evaluate the complete production value of bamboo products. Sampling groups of this study were four bamboo product producers who produced widemounted bamboo basket, boiled bamboo shoot for a factory, boiled bamboo shoot contained in kerosene can, and steamed bamboo contained in plastic bag. The research instrument was the interview method. To analyze data, the research used descriptive analysis and quantitative method. The research results showed as follows. The production cost of each product as the following. At the total cost per unit of the widemounted bamboo basket was 37.69 Baht per piece. At the total cost per unit of the boiled bamboo shoot for a factory was 7.53 Baht per kilogram. At the total cost per unit of boiled bamboo shoot contained in a kerosene can was 190.55 Baht per kerosene can. At the total cost per unit of the steamed bamboo shoot contained in plastic bag was 8.26 Baht per bag. Production value of four bamboo products were 16,444,500 Baht per year. The problems of production cost management of the four bamboo products were from variable costs especially the direct material cost. The researcher presented the directions to manage the production cost of bamboo products as the following: Production cost reduction and increment in production.

บทนำ

ไผ่เป็นพืชชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่น ใช้หน่อเพื่อบริโภคเป็นอาหาร ใช้ลำต้นจักสานเป็นเครื่องใช้ไม้สอย ทำรั้ว และสร้างบ้าน ในปัจจุบันไผ่ยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญสามารถนำมาผลิตเป็นสินค้าได้หลากหลายชนิดและสามารถสร้างมูลค่าการส่งออกได้เป็นอย่างดี จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีป่าไผ่มากที่สุดของประเทศไทย ชุมชนเกือบทุกครัวเรือนต่างนำไผ่มาใช้เพื่อบริโภคและผลิตสินค้าออกจำหน่ายหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นขิงหน่อไม้ปิ้ง หน่อไม้ต้ม ทำให้ปริมาณความต้องการไผ่จากจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อนำไปใช้ประโยชน์มีสูงมาก แต่ปริมาณไผ่ในพื้นที่ป่าธรรมชาติกลับลดลง (กุลศิริ ศิริวัฒน์ และคณะ, 2547: บทคัดย่อ) เนื่องจากพื้นที่ป่าไผ่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นการนำไผ่มาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่เพื่อการค้าที่มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นทุกปีนั้น ผู้ผลิตจำเป็นต้องบริหารจัดการใช้ไผ่ที่นับวันจะขาดแคลนให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าและสร้างรายได้ให้มากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงขั้นตอนการผลิต ต้นทุนการผลิต และมูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์จากไผ่ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ พร้อมทั้งหาแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ที่จะทำให้ชุมชนสามารถนำไผ่ไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรไผ่จากป่าอนุรักษ์อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์จากไม้ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
4. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
5. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าจำนวน 4 ชนิด ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์ข่งหน่อไม้ต้มส่งโรงงาน หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ และหน่อไม้บรรจุถุงพลาสติก ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งหมด 11 หมู่บ้าน จำนวน 13 ราย การสุ่มตัวอย่างใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) (พิชญานี กิติกุล, 2549: 100) โดยเลือกจากผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าเท่านั้น เนื่องจากในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี มีทั้งที่ผลิตเพื่อการบริโภคอุปโภค และผลิตเพื่อการค้า เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และเชิงปริมาณ (Quantitative method)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการผลิต

ข้อมูลผู้ผลิตและจำหน่าย ข้อมูลวัตถุดิบ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตและจำหน่าย และขั้นตอนการผลิต ผลิตภัณฑ์จากไม้ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลผู้ผลิต ข้อมูลวัตถุดิบ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตและจำหน่าย และขั้นตอนการผลิต ผลิตภัณฑ์จากไผ่ ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ผลิตภัณฑ์	ข้อมูลผู้ผลิตและจำหน่าย	ข้อมูลวัตถุดิบ	เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตและจำหน่าย	ขั้นตอนการผลิต
เข่ง	หมู่ 5 บ้านพุพง หมู่ 6 บ้านพุ่ม่วง หมู่ 9 บ้านวังเขมร จำนวน 4 ราย	1. ไผ่ไผ่รวก 2. หวายพลาสติก	1. รถเข็นไผ่ไผ่ 2. เหล็กผ่าไม้ 3. เครื่องจักตอก 4. แบบเข่ง 5. มีดเคาะตอก 6. ถุงมือผ้า 7. เหล็กพับปากเข่ง 8. รถบรรทุก 6 ล้อ	1. การตัดไม้ไผ่จากป่า 2. การผ่าไม้ไผ่ 3. การจักตอก 4. การขึ้นก้นเข่ง 5. การขัดก้นเข่ง 6. การสานเข่งบนแบบ 7. การเข้าไฟ 8. การหักปากเข่ง 9. การใส่หูเข่ง
หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน	หมู่ 4 บ้านพุองกะ หมู่ 6 บ้านพุ่ม่วง หมู่ 7 บ้านพุมุด หมู่ 8 บ้านพุเตย จำนวน 7 ราย	1. หน่อไม้ไผ่รวก (ดิบ)	1. มีด 2. กระทะ 3. คราด 4. ภาชนะบรรจุหน่อไม้	1. ต้มหน่อไม้ไผ่รวก ประมาณ 15-20 นาที 2. ปอกเปลือก ตัดหัวท้าย และเกลาโคนที่แข็งออก 3. นำมาแช่น้ำรอส่งโรงงาน
หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ	หมู่ 1 บ้านช่องแคบ จำนวน 1 ราย	1. หน่อไม้ไผ่รวก (ต้มและปอกเปลือกเรียบร้อยแล้ว) 2. น้ำสะอาด	1. ปี๊บ 2. ฝาสังกะสี 3. อุปกรณ์ในการบัดกรี 4. ทรายขี้ 5. กระบวย 6. ถ่าน 7. หม้อต้ม 8. เตา	1. นำหน่อไม้ที่ต้มสุก มาปอกเปลือก เกลาโคนที่แข็งและตัดปลายที่อ่อนออก แช่ไว้ในน้ำเย็น 2. นำหน่อไม้บรรจุเรียงลงในปี๊บๆ ละ 13 กก. 3. เติมน้ำสะอาดลงในปี๊บ นำมาต้มในหม้อต้มที่มีน้ำต้มเดือดประมาณ ครึ่งชั่วโมงยกลง 4. ปิดฝาปี๊บด้วยฝาสังกะสี 5. นำปี๊บแช่ในน้ำเย็น ยกลงรอการจำหน่าย
หน่อไม้แห้งบรรจุถุงพลาสติก	หมู่ 1 บ้านช่องแคบ จำนวน 1 ราย	1. หน่อไม้ไผ่รวก (ดิบ)	1. มีด 2. ชั่งสำหรับนึ่ง 3. เชือกฟาง 4. ทรายขี้ 5. ถุงพลาสติก 6. เตา 7. ที่คืบ	1. การปอกเปลือกและทำความสะอาดหน่อไม้ 2. การนึ่งหน่อไม้ 3. การบรรจุถุงพลาสติก

ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์เข่ง

ภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน

ภาพที่ 3 ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ

ภาพที่ 4 ผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก

2. ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

รายการ/ผลิตภัณฑ์	เข่ง (เบอร์ 2)	หน่อไม้ ต้มส่งโรงงาน	หน่อไม้ ต้มบรรจุปี๊บ	หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุง พลาสติก
ณ ปริมาณการผลิต	96,000 ใบ/ปี	15,000 กก./ปี	300 ปี๊บ/ปี	300 ถุง/ปี
ยอดขายสุทธิต่อหน่วย (บาท)	40.00	9.00	250.00	15.00
ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)	37.69	7.53	190.55	8.26
ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย (บาท)	36.96	7.52	183.00	7.08
กำไรส่วนเกินต่อหน่วย (บาท)	3.04	1.48	67.00	7.92
อัตรากำไรส่วนเกิน (%)	7.60	16.44	26.80	52.80
จุดคุ้มทุน (หน่วย)	23,026.32	60.14	33.82	44.51
จุดคุ้มทุน (บาท)	921,052.63	542.68	8,455.22	667.61
ส่วนเกินที่ปลอดภัย (บาท)	2,918,947.20	134,458.74	66,545.00	3,832.35
อัตรากำไรที่ปลอดภัย (%)	76.01	99.60	88.73	85.16

3. มูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์

มูลค่าการผลิตโดยรวมของผลิตภัณฑ์จากไผ่ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เท่ากับ 16,444,500 บาท/ปี โดยผลิตภัณฑ์แข่ง มีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 15,420,000 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 93.77 ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน มีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 945,000 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 5.75 ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ มีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 75,000 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 0.45 และผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก มีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 4,500 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของมูลค่าการผลิตโดยรวม

4. ปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิต

ปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ทั้ง 4 ชนิด ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า เกิดจากต้นทุนการผลิต-ผันแปร โดยเฉพาะต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตค่อนข้างสูงกว่าต้นทุนประเภทอื่น

5. แนวทางการบริหารต้นทุนการผลิต

ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่ทั้ง 4 ชนิด ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ผลิตภัณฑ์แข่ง ควรบริหารต้นทุนการผลิตดังนี้คือ 1) ลดต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง โดย 1.1) ลดต้นทุนวัตถุดิบทางตรง โดยการควบคุมการเก็บหน่อไม้ในฤดูฝนเพื่อเพิ่มปริมาณลำไผ่ ควบคุมการตัดลำไผ่มาใช้ประโยชน์ โดยเลือกตัดไผ่ที่มีอายุเหมาะสมสำหรับการสานแข่งและตัดไผ่เท่ากับปริมาณที่ใช้ในการผลิต หาแหล่งวัตถุดิบทางตรงซึ่งได้แก่ไผ่ไร่รวกจากแหล่งอื่นทดแทนไผ่ไร่รวกจากป่าธรรมชาติ 1.2) ลดของเสียในกระบวนการผลิต โดยการใช้เครื่องจักรในการผลิต คัดเลือกไผ่ไร่รวกที่ลำต้นตรง ไม่มีตาในการจักตอก จักตอกและจักสานด้วยความชำนาญ ดูแลรักษาเครื่องจักรในการผลิตอย่างสม่ำเสมอ 1.3) ลดค่าใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ เช่น ค่าขนส่งออก เป็นต้น 2) เพิ่มปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง โดย 2.1) เพิ่มแรงงานในการผลิต โดยส่งเสริมให้ชุมชนเห็นถึงความสำคัญในการสืบสานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอาชีพหลักของชุมชน ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและถ่ายทอดฝีมือการสานแข่งไปยังเยาวชนในท้องถิ่น 2.2) เพิ่มเวลาในการผลิต โดยการปลูกโรงเรือนหรือนอกชานเพื่อใช้ในการผลิตในช่วงฤดูฝน

ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน ผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก และผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก ควรบริหารต้นทุนการผลิต โดยลดต้นทุนวัตถุดิบทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต-ผันแปร โดยส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกไผ่ในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเอง กระตุ้นให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกไผ่ที่มีอยู่เดิมให้มากขึ้น ควบคุมการเก็บหน่อไม้ในป่าธรรมชาติให้เหลือหน่อไว้ให้แตกใหม่สำหรับขยายพันธุ์ในปีต่อไป

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนการผลิต ต้นทุนการผลิต และประเมินมูลค่าการผลิตโดยรวม ตลอดจนศึกษาปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิต และเสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์จากไผ่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไผ่เพื่อการค้า ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 4 ชนิด คือ ผลิตภัณฑ์แข่ง ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก จำนวน 13 ราย เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง และผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน มีลักษณะไม่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ส่วนขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บและผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติกจะแตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยในการผลิตผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บผู้ผลิตจะนำหน่อไม้ที่ต้มสุกและตากแห้งเรียบร้อยแล้วนำไปแช่น้ำเย็นแล้วจึงนำไปบรรจุเรียงลงในปี๊บ จากนั้นจึงเติมน้ำสะอาดให้เต็มปี๊บ และนำปี๊บที่บรรจุหน่อไม้และน้ำเรียบร้อยแล้วต้มในหม้อต้มที่มีน้ำต้มเดือดอีกครั้ง ส่วนการผลิตหน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก ผู้ผลิตจะนำหน่อไม้มาปอกเปลือก ทำความสะอาดหน่อไม้ และนำหน่อไม้ในซั้ง 2 ซั้ง แล้วจึงนำมาบรรจุใส่ในถุงพลาสติกในทันที แทนการนำหน่อไม้ทั้งถุง โดยในการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง มีต้นทุนการผลิตเท่ากับ 37.69 บาทต่อใบ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 7.53 บาทต่อกิโลกรัม ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ มีต้นทุนการผลิตผันแปรต่อหน่วย 183 บาทต่อปี๊บ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย 8.26 บาทต่อถุง มูลค่าการผลิตโดยรวม ผลิตภัณฑ์แข่งมีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 15,420,000 บาท/ปี ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงานมีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 945,000 บาท/ปี ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บมีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 75,000 บาท/ปี และผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติกมีมูลค่าการผลิตโดยรวมเท่ากับ 4,500 บาท/ปี รวมมูลค่าการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อการค้าทั้ง 4 ชนิด เท่ากับ 16,444,500 บาท/ปี ปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ทั้ง 4 ชนิด เกิดจากต้นทุนการผลิตผันแปร โดยเฉพาะต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตค่อนข้างสูงกว่าต้นทุนประเภทอื่น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โดยการ 1. ลดต้นทุนการผลิต โดย 1.1 ลดต้นทุนวัตถุดิบทางตรง 1.2 ลดของเสียในกระบวนการผลิต 1.3 ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง 2. เพิ่มปริมาณการผลิต โดย 2.1 เพิ่มแรงงานในการผลิต 2.2 ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและถ่ายทอดฝีมือการสานแข่งไปยังเยาวชนในท้องถิ่น 2.3 เพิ่มเวลาในการผลิต

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ทั้ง 4 ชนิด คือ ผลิตภัณฑ์แข่ง ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มส่งโรงงาน ผลิตภัณฑ์หน่อไม้ต้มบรรจุปี๊บ ผลิตภัณฑ์หน่อไม้หนึ่งบรรจุถุงพลาสติก เกิดปัญหาในการบริหารต้นทุนเหมือนกันคือ ในการผลิตผลิตภัณฑ์ต้นทุนที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ซึ่งได้แก่ ไม้ไผ่รวก และหน่อไม้ไผ่รวก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วัตถุดิบทางตรงที่นำมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่มาจากป่าอุทยานแห่งชาติและป่าชุมชน ซึ่งมีกฎระเบียบข้อบังคับในการเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า ส่งผลให้วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตมีปริมาณน้อยและจำกัดจำนวน จึงทำให้ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตมีต้นทุนสูง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาง ชาตอลงกรณ์ (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินธุรกิจผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ ตำบลโพธิ์งาม จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการบริหารผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ในภาพรวม ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ราคาวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่าราคาสินค้าสำเร็จรูปแทบจะไม่มีมีการปรับราคาเลย

2.2 แนวทางการบริหารต้นทุนการผลิต เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่ง ในตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่งแนวทางหนึ่งที่จะทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่งลงได้ คือ การลดของเสียในกระบวนการผลิต โดยการใช้เครื่องจักรในกระบวนการผลิตที่สามารถทำได้ เนื่องจากในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์แข่งเกิดของเสียที่เกิดจากการผ่าไม้และการจักตอก หากผู้ผลิตใช้อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการผลิตอาจทำให้เกิดของเสียในกระบวนการผลิตน้อยลงและส่งผลให้สามารถลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำลงได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สุพัฒนชัย โพธิ์แก้ว (2549: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ผลิตรถยนต์ไม่ไผ่กลุ่มจักสาน บ้านลุ่มพุก ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สาเหตุที่กลุ่มไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาผลิตรถยนต์ไม่ไผ่ให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับจังหวัด (5 ดาว) คือ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมเข้ามาใช้ในการผลิต

3. ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรจัดหาแหล่งวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ให้สามารถนำมาใช้ในการผลิตได้ตลอดปี
- 2) ควรควบคุมการเก็บไม้จากป่าธรรมชาติและสนับสนุนให้ท้องถิ่นปลูกไม้ ซึ่งเป็นวัตถุดิบทางตรงในการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของตนเอง
- 3) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการผลิตกล้าไม้ให้เพียงพอกับความต้องการของท้องถิ่น
- 4) ควรให้การอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการบริหารจัดการป่าไม้ การปลูกไม้และการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ให้กับชุมชน
- 5) ควรให้ความสำคัญและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

- 1) ผลงานวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยในช่วงที่ประเทศไทยมีภูมิอากาศแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าทุกปี จึงอาจส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าปกติและมูลค่าการผลิตโดยรวมต่ำกว่าปกติ
- 2) ผลการวิจัยการบริหารต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ เป็นผลการวิจัยผลิตภัณฑ์จากไม้ในตำบลท่าเสา อำเภอยะโยค จังหวัดกาญจนบุรี เท่านั้น หากต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ควรนำไปประยุกต์กับการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ในแต่ละพื้นที่

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) จากผลการศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์จากไม้ในตำบลท่าเสา อำเภอยะโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ผู้ผลิตทำการผลิตมีเพียง 4 ชนิดเท่านั้น ทั้งๆ ที่พื้นที่ป่าส่วนใหญ่มีไม้เป็นจำนวนมาก ชุมชนสามารถนำไม้มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ได้อีกหลายชนิด ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าควรศึกษาถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากไม้ในประเทศไทยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 2) จากผลการศึกษาต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ดังตารางที่ 2 ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าควรนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาต่อยอดเพื่อทำการศึกษาร่วมประสมทางการตลาดผลิตภัณฑ์จากไม้ต่อไป
- 3) จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารต้นทุนการผลิต พบว่า ชุมชนควรให้ความสำคัญในการสืบสานผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าควรศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตภัณฑ์จากไม้ในประเทศไทยเพื่อสนับสนุนให้มีการเพิ่มปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ให้มากขึ้น และควรศึกษาถึงการป้องกันและรักษาผลิตภัณฑ์ไม้จากปลวก มอด แมลงต่างๆ ที่ปราศจากสารเคมีที่เป็นพิษ เพื่อลดต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์แข่งควบคู่กันไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ ใบไม้ และคุณรังสิมา ตัณฑเลขา โครงการพัฒนางานองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา การพานิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการและสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการวิจัย ขอขอบคุณโครงการพัฒนางานองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT) และมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยในโครงการพัฒนางานองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT) ประจำปี พ.ศ.2552

เอกสารอ้างอิง

- กุลศิริ ศิริวัฒน์. (2547). รายงานวิจัยเรื่อง ไม้ศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- พิชญาณี กิตติกุล. (2549). วิธีวิจัยทางธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัฒน์ชัย โพธิ์แก้ว. (2549). รายงานวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่กลุ่มจักสาน บ้านลุ่มพุก ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อำนาจ ขาดอลงกรณ์. (2546). รายงานวิจัยเรื่องการค้าไม้เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ ตำบลโพธิ์งาม จังหวัดปราจีนบุรี. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.